

MGT HALLGATÓI TÁJÉKOZTATÓ

A ZÁRÓVIZSGÁVAL KAPCSOLATOS TUDNIVALÓKRÓL

I.

A záróvizsgára bocsátás feltétele

A záróvizsga megkezdéséhez a hallgatónak teljesítenie kell az utolsó félév követelményeit, azaz az Idegen nyelv- és stílusgyakorlat 3. és a Szakfordítás és terminológia 2. tárgyakból **félévközi jegyet**, a Diplomafordítás tárgyból **aláírást** kell szereznie, illetve sikeresen le kell tennie az Idegen nyelv- és stílusgyakorlat szigorlatot. Ekkor kiállítható a hallgató számára a végbizonyítvány (abszolutórium).

II.

A diplomafordítások

- 1) A diplomafordítások **anyanyelvi szerző** által megfogalmazott, **öt évnél nem régebbi**, a **célnyelven még nem publikált/lefordított műszaki, gazdasági vagy társadalomtudományi szakszövegek** fordításai a fordításhoz felhasznált irodalommal és terminusjegyzékkel (ld. glosszárium) ellátva.
- 2) A diplomafordítások **részei**:
 - a) 10.000 betűhely (karakter+szóköz) terjedelmű, szemantikai egységet képező idegen nyelvű szakszöveg fordítása magyarra;
 - b) az idegen nyelvű forrásszöveg alapján készítendő 20 egységes terminológiai glosszárium;
 - c) magyar nyelvű fordítói kommentár, mely tartalmazza a szöveg fordításával kapcsolatban felmerült nehézségeket, dilemmákat, és a választott megoldások indoklását;
 - d) 5.000 betűhely (karakter+szóköz) terjedelmű magyar nyelvű szakszöveg fordítása idegen nyelvre.
- 3) A diplomafordítás a **témavezető** (azaz a belső/nyelvi konzulens) segítségével készül. A fordítandó szövegeket a hallgató választja ki a **témavezető jóváhagyásával**. A hallgató az általa választandó szövegek szakterületének megfelelően kereshet magának külső/szakmai konzulenszt, azaz az adott témában jártas felsőfokú végzettségű szakembert, aki elvállalja, hogy a diplomafordítás elkészítésében támogatja őt. A szakmai konzulens igénybevétele nem kötelező.
- 4) Két alkalommal van lehetőség **konzultációra** a témavezetővel: 1.) miután a témavezető jóváhagyta a fordítandó szöveget, a hallgató 1 oldal mintafordítást készít, melyet a témavezető ellenőriz, és ennek alapján felhívja a hallgató figyelmét a tipikus hibákra (pl. figyelmetlenség, félrefordítások, nyelvhelyességi problémák, vesszőhibák stb.); 2.) amennyiben a hallgatónak maradtak még problémái a fordítás elkészülte után, a második alkalommal ezeket a célzott kérdéseket teheti fel. A témavezetőnek azonban nem feladata a teljes fordítás elolvasása és kijavítása. A konzultációs lehetőségek igénybevétele **nem kötelező**. A megkívánt végeredmény **nyomdakész fordítás**.
- 5) A hallgató a diplomafordításának **nyomdakész kéziratát és eredetijét** (a külön meghatározott példányszámban és formai követelmények szerint) legkésőbb a **szorgalmi időszakot követő pótlási hét első munkanapján 17.00 óráig** eljuttatja a képzés asszisztenséhez, aki az átvétel dátumát igazolja, és a fordítást továbbítja az illetékes **bíróknak**.
- 6) Az idegen nyelvről magyarra készített diplomafordítás alapján összeállított **20 egységes terminológiai glosszárium** nyomtatott változatát **csatolni** kell a fordításhoz, illetve **elektronikus formában** fel kell tölteni a **Moodle rendszerbe** a forrásnyelvi szöveg, a diplomafordítás és a fordítói kommentár elektronikus változatával együtt (egy tömörített fájlban).
- 7) A diplomafordítás elejére egy **nyilatkozat** kerül, amelyben a hallgató nyilatkozik, hogy a benyújtott diplomafordítás a saját, önálló munkája.

- 8) A *Diplomafordítás* tantárgy **aláírásának** feltétele, hogy a hallgató a diplomafordítását a megadott határidőre beadja. A diplomafordítások **érdemjegyeit** – a beadott és elbírált diplomafordítások, illetve a védések alapján – a záróvizsga bizottság állapítja meg. A bizottság a diplomafordítást az aláírás megadásától függetlenül minősíti (elégtelen érdemjegyet is megállapíthat).

III.

A záróvizsga részei

SZAKFORDÍTÁS ÉS TERMINOLÓGIAMENEDZSMENT

- 1) **Zárthelyi vizsga** (időtartama 4 óra)
 - a) 2500 leütés (karakter+szóköz) terjedelmű **közepesen nehéz szakszöveg** fordítása idegen nyelvről magyarra;
 - b) 1500 leütés (karakter+szóköz) terjedelmű **könnyebb (tudományos-ismeretterjesztő) szakszöveg** fordítása magyarról idegen nyelvre,
 - c) az idegen nyelvű forrásszöveg alapján Excel táblázatban helyben összeállított **terminológiai gyűjtemény**, amely a forrásszöveg terminusait és azok célnyelvi megfelelőit, valamint a forrásmegjelölést tartalmazza (minimum 5 terminuspár).
- 2) A fordítások a számítógépes laborban, **fordítástámogató szoftver segítségével** készülnek. A hallgató a fordítandó szövegeket Word dokumentumban kapja meg, majd importálja a fordítástámogató szoftverbe (memoQ vagy Trados). A kész célnyelvi dokumentumokat exportálja a forrásformátumba (Wordbe).
- 3) A hallgató a fordítás megkezdése előtt, vagy azzal párhuzamosan egy **3 oszlopos Excel-táblázatba** gyűjti ki a forrásszövegben talált terminusokat, ezek célnyelvi megfelelőit, valamint a célterminusok internetes forrását (link bemásolása). A CAT eszközben létrehoz egy **terminológiai adatbázist**, ahová importálja gyűjteményt, vagy munka közben menti a terminuspárokat.
- 4) A munka végeztével a **Moodle rendszerbe** feltöltött tömörített fájlnak az alábbiakat kell tartalmaznia:
 - a CAT eszközből Wordbe exportált zárthelyi fordításokat,
 - memoQ esetén a kétnyelvű .rtf exportfájlokat, Trados esetén az .sdlxliff formátumú munkafájlokat,
 - a terminológiát tartalmazó Excel-táblázatot.
- 5) A vizsgán **szótár használható**.
- 6) Az elkészült (Wordbe exportált) zárthelyi fordításokat **ki kell nyomtatni és alá kell írni** – a hallgató ezzel tudja igazolni az általa készített fordítás tartalmát.
- 7) A kijavított és leosztályozott zárthelyi dolgozatokat, illetve a terminológiamenedzsment záróvizsgatárgy értékelését (amelynek része a diplomafordítás glosszárújának értékelése - ld. V. 2)) legkésőbb a védés előtt 2 nappal meg lehet tekinteni a Moodle-ban.

IV.

DIPLOMAFORDÍTÁSOK VÉDÉSE

- 1) A diplomafordításokról **bírálat** készül, melyet a hallgató legkésőbb 5 nappal a védés időpontja előtt e-mailen megkap.
- 2) A védés **magyar nyelven** folyik, időtartama kb. 30 perc.
- 3) A védés során a **hallgató** max. 1 percben bemutatja a dolgozat témáját és elmondja, miért választotta ezt a szöveget, miről szól a kiválasztott rész. Ezt követően az **elnök** vagy a **bíráló** ismerteti a vizsgabizottság tagjaival a fordítások bírálatát, majd a hallgató válaszol a bírálat megállapításaira, illetve a bírálatban megfogalmazott kérdésekre, és megpróbálja megvédeni saját megoldásait a fordítást illetően.
- 4) A diplomafordítások **érdemjegyeit** és a védések **végeredményét** a védéseket követően a záróvizsga bizottság állapítja meg.

V.

Az oklevél

- 1) A záróvizsga akkor sikeres, ha a vizsgatantárgyak és a diploma fordítások minősítése is legalább elégséges. Ebben az esetben meg lehet állapítani a hallgató **oklevelének minősítését**.
- 2) A minősítés megállapítása a BME TVSZ előírásai szerint történik. A záróvizsga-tantárgyak a következők: szakfordítás zárthelyi idegen nyelvről magyarra, szakfordítás zárthelyi magyarról idegen nyelvre, terminológiamenedzsment (ennek érdemjegyét a diploma fordításhoz készített 20 egységes glosszárrium, illetve a szakfordítás zárthelyi során készített legalább 5 egységes glosszárrium értékelése adja).
- 3) A záróvizsga **sikertelennek** minősül, ha bármelyik záróvizsgatantárgy eredménye, illetve bármelyik diploma fordítás **elégtelen**.
- 4) Amennyiben valamelyik záróvizsga-tantárgy vizsgája volt sikertelen, a jelöltnek csak abból kell ismétlő vizsgát tennie. Ez a **záróvizsga kétszer ismételhető**. Ismétlő záróvizsga csak a következő záróvizsga-időszak(ok)ban tehető. Elégtelen diploma fordítás esetén **csak egy alkalommal** lehet újat készíteni.
- 5) Ha a hallgató a záróvizsgáját lezárta és oklevelének minősítése megállapítást nyert, akkor a szükséges adminisztráció megtörténte után elkészítjük az oklevelét. Az okleveleket az őszi félév folyamán, általában **szeptemberben**, ünnepélyes keretek között adjuk át. Természetesen lehetőség van az oklevél korábbi átvételére.
- 6) A 137/2008. (V.16.) sz. kormányrendelet értelmében a szakfordító vagy szakfordító és tolmácsolás befejezéseként kiállított oklevél - a tanult nyelv szempontjából - államilag elismert, szaknyelvi, kétnyelvű, komplex típusú **felsőfokú nyelvvizsgának** felel meg.